

Del af Lærerlønningerne, end det er Tanken i det forelagte Lærerlønningslovforslag. Jeg vilde meget beklage, hvis dette skulde blive Tilfældet. Da vi havde Lærerlønningslovforslaget til første Behandling, gjorde jeg mig til Talsmand for den Tanke, at Staten i højere Grad end foreslaaet skulde bære de forøgede Tillæg, og jeg havde god Grund til at tro, at man fra Statens Side vilde være lydhør for de Krav, der kom fra Kommunerne. Thi selv om Staten finansielt set er vanskeligt stillet, er der ingen, som vil bestride, at Kommunerne er endnu langt vanskeligere stillede; Kommunerne har, som jeg sagde den Dag, ikke de Kilder at øse af, som Staten har. Derfor maa jeg sige, at jeg fremdeles haaber, at det skal lykkes at overbevise den højtærede Finansminister om, at det er nødvendigt at tage et Hensyn til Kommunerne.

Naar jeg har begæret Ordet her i Dag, er det imidlertid for at sige, at naar vi i Dag stemmer for Tjenestemandslønninger, som bevirker en større Udgift for Staten end oprindeligt paatænkt, vil vi ikke dermed have paataget os nogen Forpligtelse til at stemme for et Forslag, som lægger yderligere Byrder paa Kommunerne, naar Lærerlønningslovforslaget skal til Behandling, altsaa yderligere Byrder, end der er foreslaaet i Lovforslaget om Lærerlønningerne.

Finansministeren (Brandes): Jeg maa straks gøre en Bemærkning til den Udtalelse, vi lige har hørt fra det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds (H. P. Hansen). Det ærede Medlem maa ikke ganske have opfattet, hvorledes Forholdet ligger. Det er meget muligt, at han ved første Behandling af Lærerlønningslovforslaget er fremkommet med de Ytringer, han nævnede; derom kan der jo ikke herske Tvivl. Jeg var ikke til Stede ved den Lejlighed, men hvad han siger, han har sagt, har han naturligvis sagt, og det er ogsaa meget muligt, at der i det socialdemokratiske Parti og utvivlsomt ogsaa i andre Partier næredes et Haab om, at Staten i højere Grad, end det nu er Tilfældet, kunde bære Udgifterne til Lærerlønningerne. Men her er der sket noget siden; der er sket dette, at Udgiften til Tjenestemandslønningerne er blevet forøget først med Tilslutning fra Tjenestemændenes Organisationer, men dernæst med Tilslutning fra et Flertal i Udvalget, hvortil det Parti, som det ærede Medlem tilhører, har sluttet sig. Og jeg har ikke een Gang, men flere

Gange — det er jeg ganske sikker paa — i Lønningsudvalget erklæret, at jeg kun tiltraadte den Merudgift, som foraarsagedes gennem de forhøjede Tillæg, ud fra den Forudsætning, at Udvalget var enig med mig i, at saa maatte der stilles Forslag om, at Statens Udgift til Lærerlønningerne formindskedes.

Der er ikke overfor mig i Lønningsudvalget faldet nogen Bemærkning fra nogen Side om, at man ikke kunde gaa med til denne Tanke ud fra det nye Forhold, der var skabt. Det maatte der have været Tid til at sige den Gang, og det er ikke sagt. Jeg maatte da gaa ud fra, at man tiltraadte min Anskuelse i saa Henseende. Jeg vil gerne appellere til Formanden for Udvalget og ogsaa til andre ærede Medlemmer i Udvalget, om dette ikke var en naturlig og rimelig Forudsætning fra min Side; og da der ingen Invending gjordes der, kan det ikke nytte, at det ærede Medlem nu kommer og siger, at han ikke føler sig bundet ved den Aftale, der er gjort.

Thi saaledes er jo Forholdene her i Rigsdagen, at et enkelt Medlem af et Parti maa føle sig bundet af de Aftaler, som Partiets Medlemmer i Udvalget træffer paa hans Vegne. Jeg kan naturligvis i og for sig ikke blande mig i, hvad der kan ske i det socialdemokratiske Parti, og Muligheden er altid for, at dette ene ærede Medlem — det er en platonisk Fornøjelse, som han maaske senere kunde have endnu mere Glæde af — vil sige, at han alene stemte derimod. Men jeg maa gaa ud fra, at det socialdemokratiske Parti har tiltraadt den af mig foreslaaede Ordning, og hvis det ikke er Tilfældet, er Aftalen brudt, og saa ligger Sagen helt anderledes for mig og maa ligge anderledes, end den har ligget indtil dette Øjeblik. Jeg er nødt til at sige det straks og ganske alvorligt, for man kan ikke forhandle paa den Maade i den høje Rigsdag, og man kan ikke forhandle saaledes, naar det gælder saa overmaade store Interesser — jeg taler om Tjenestemændenes Interesser paa den ene Side og Statskassens, Finansministeriets Interesser paa den anden Side.

Nørhave: Det gør mig ondt, at det ærede Ordfører ikke deler min Opfattelse, at Overplantørstillingen skal nedlægges. Jeg forudsætter, at naar dette Lovforslag vedtages, vil der blive ansat en Klitinspektør, hvad vi ikke har haft i henved 30 Aar. Naar dette sker, bliver det aldeles overflødig at have disse tre Overplantører